

§ 4 téhož zákona, že převzetím provozu přecházejí na železniční státní správu veškerá práva ze služebních smluv proti veškerým zaměstnancům s tím, že po kárné stránce budou podléhati předpisům státních drah, že ministerstvo železnic bude mít právo rozšířit na ně s výhradou práv nabytých z dosavadních služebních smluv i ostatní předpisy služebních, pracovních a pensijních řádů státních drah, že železniční státní správa bude mít právo podle služební potřeby přesazovati zaměstnance převzaté dráhy na jiné trati státem provozované a zaměstnance jiných tratí na trati převzaté železnice, to vše, neodmítne-li zaměstnanec převzaté železnice další setrvání ve službě, pro kterýž případ byl mu zaručen nárok na odpočivné požitky nebo na odbytné, — vstoupila státní želez. správa do žalobcova služebního poměru jako zákonný zástupce žalované strany s účinkem, že z veškerých jejích právních jednání a rozhodnutí, učiněných v mezích služebního řádu žalované strany a zákona, bude žalovaná strana jako nositelka služebního poměru přímo oprávněna i zavázána, dále že žalovaná strana nemůže svá práva ze služební smlouvy po převzetí provozu státem jinak vykonávati a uplatniti než prostřednictvím státní železniční správy. Žalobce neuplatňuje proti Košicko-Bohumínské dráze žalobní nárok z nějakého jejího jednání neb opomenutí, nýbrž napadá žalobou správnost a platnost rozhodnutí státní železniční správy, jimiž byl pro odpírání služby a pro neuposlechnutí služebních rozkazů po zastavení služebních požitků propuštěn ze služby, ale právě tato rozhodnutí spadají zcela nepochybně do oboru práv, jež podle zákona čís. 690/1920 přešla na státní železniční správu jako provozovatelku železnice s účinkem zavazujícím přímo žalovanou stranu. Poněvadž státní železniční správa je vydala vlastním jménem, nebylo s hlediska procesního práva překážky, by se žalobce nedomáhal jejich soudního přezkoumání žalobou podanou přímo proti státní železniční správě, a by státní železniční správa neprovedla spor vlastním jménem. Přes to byl onen spor proveden na účet strany žalované a rozhodnutí v něm působí jako právní skutečnost i proti straně nyní žalované. Tak, jakoby v případě, že by žalobcův nárok byl býval v onom sporu uznán, musila by i strana nyní žalovaná uznávati další trvání žalobcova služebního poměru, ač nebyla v onom sporu formálně zastoupena, a mohla by se po případě hojiti jen na státní železniční správě, má právo dovolávati se proti žalobci nepříznivého mu rozhodnutí dřívějšího sporu. Když se postavila na jeho půdu, musila býti žaloba zamítnuta, aniž bylo třeba a lze přezkoumávati jeho správnost, a zamítavé rozhodnutí nižších soudů bylo potvrditi, aniž bylo třeba se zabývati s vytýkanými vadami řízení.

Čís. 9539.

Fixními obchody jsou obchody, u nichž z doslovu smlouvy nebo z okolností případu lze souditi na úmysl a na vůli stran, by určení času bylo podstatnou součástí dodací smlouvy v ten způsob, že pozdější dodání, než v ujednané době, nesmí býti ani požadováno, ani plněno. Nestací, že v objednávce bylo slovo »ihned«, kdežto v odpovědi na objednávku slova »co nejdříve«.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1930, Rv II 317/29.)

Žalující firma prodala žalovanému kývadlovou váhu. Žalobou, o níž tu jde, domáhala se žalobkyně na žalovaném zaplacení kupní ceny, ježto žalovaný prý neprávem nepřijal dodanou váhu. Žalovaný namítl, že šlo o fixní obchod a že žalobkyně nedodala váhu v ujednané lhůtě. **Procesní soud** prvního stolu uznal podle žaloby. **Důvody:** Prokázáno jest objednacím lístkem ze dne 11. května 1927, že žalovaný objednal prostřednictvím zástupce žalující strany F-a od žalující strany samočinnou kývadlovou rychlováhu. Na objednacím listě je uvedena dodací lhůta slovem »ihned«. Žalující strana přijala tuto objednávku dopisem ze dne 14. května 1927, v němž dodací lhůtu označila slovy »co nejdříve«. Svědci potvrzují, že mezi žalovaným a zástupcem žalující strany bylo ujednáno, že váha musí být dodána nejdéle do osmi dní, ale na objednacím listě je výslovná výhrada, že ujednání, která nejsou na objednacím listě uvedena, nemají platnosti ani pro objednatele ani pro dodávající firmu. Podle stálé judikatury neznamená výraz »ihned«, není-li vůle smluvních stran jiná, obchod fixní. Žalovaný, chtěl-li míti dodací lhůtu fixní, měl trvati na tom, by na objednacím listě bylo výslovně napsáno, do kdy se má váha zaslati, a že pozdější dodání nesmí být ani požadováno, ani plněno, neboť výraz »ihned« je neurčitý. Proto má soud za to, že tu nejde o obchod fixní podle čl. 357 obch. zák. Svědek Emil Sch., ředitel žalující strany potvrdil, že firma musila váhu objednat ze své továrny ve Vídni, že váha musela být cejchována, vyzkoušena a že nemohla proto být odeslána dříve než 1. července 1927, a že dodatečná lhůta tří dnů byla příliš krátká. Uvážil-li se, že smlouva byla hotová teprve doručením dopisu žalující strany ze dne 14. května 1927 žalovanému, tedy 15. května 1927 a že váha byla odeslána 1. července 1927, tedy v 6 nedělích, a že nejde o obchod fixní, nebyl žalovaný oprávněn od smlouvy ustoupiti. **Odvolaací soud** napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** Odvolací soud sdílí názor prvního soudce, že v projednávaném případě nejde o obchod fixní ve smyslu čl. 357 obch. zák. Neboť toto ustanovení zákona vztahuje se jen na obchody, při nichž jest dodání podmíněno přesně a pevně určenou dobou nebo lhůtou. Fixními obchody jsou jen ty, u nichž z doslovu smlouvy nebo z okolností případu lze souditi na úmysl a na vůli stran, by určení času bylo podstatnou součástí dodávací smlouvy v ten způsob, že pozdější dodání než v ujednané době, nesmí být ani požadováno, ani plněno. Tento úmysl a tuto vůli stran nelze však v souzeném případě předpokládati. Neboť v objednávce bylo uvedeno při dodací lhůtě slovo »ihned«, kdežto žalobkyně označuje ji ve své odpovědi na tuto objednávku slovy »co nejdříve«. Úmluva dodací lhůty není tudíž tak přesně a pevně určena, jak vyžaduje fixní obchod, i když podle svědků bylo ujednáno, že váha musí být dodána nejdéle do osmi dnů. Ostatně jest tato svědky potvrzená okolnost — jak první soudce správně odůvodňuje — bezvýznamná, poněvadž není uvedena v objednacím lístku. Poněvadž nejde o obchod ve smyslu čl. 357 obch. zák., mohl žalovaný ustoupiti od smlouvy podle čl. 356 obch. zák. teprve po udělení přiměřené dodatečné lhůty. Soud odvolací neuznává v souhlasu s prvním soudcem a

z důvodů jím uvedených dodatečnou lhůtu udělenou žalující straně za přiměřenou, takže žalovaný nebyl oprávněn ustoupiti od smlouvy. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jedině uplatňovaný dovalací důvod nesprávného právního posouzení věci podle § 503, čís. c. s. ř. není opodstatněn. V napadeném rozsudku byl i pojem fixního obchodu podle čl. 357 obch. zák., i význam výrazu »ihned« pro označení dodací lhůty vyložen ve shodě se zákonem a s judikaturou (viz. rozhodnutí čís. 1975, 2530, 5458, 6963 sb. n. s. a článek Dra Stehlíčka »O obchodech fixních čili precisních« v »Právniku« z roku 1908 str. 473 a násl.) a nejvyšší soud souhlasí s názorem nižších soudů, že podle zjištěného stavu věci nešlo v souzeném případě o obchod fixní. Také otázka přiměřenosti dodatečné lhůty podle čl. 356 obch. zák. byla nižšími soudy posouzena správně podle zjištěných okolností i podle zákona (srv. rozhodnutí čís. 6156 sb. n. s.). Stačí proto odkázati dovolatele na správné odůvodnění napadeného rozsudku, jež nebylo jeho povšechnými a namnoze ve skutkových zjištěních nižších soudů ani opory nemajícími vývody vyvráceno. Zdůrazňuje-li dovolatel, že prý se spoléhal na kupeckou poctivost a seriosnost žalující firmy a že mu bylo ublíženo nepříznivým rozhodnutím sporu, jest k tomu připomenouti, že bylo také na něm, by při objednávce jednal s pečlivostí řádného kupce, zejména, by se obeznámil s dodacími podmínkami na objednacím listě uvedenými, a, bylo-li jeho jeho úmyslem uzavřít obchod fixní, by si jeho předpoklady náležitě zabezpečil.

Čís. 9540

Podle československého práva nepřísluší ve Slezsku rybolovu po samém zákonu vlastníku pozemku sousedícího s vodou.

Nabytí práva k rybolovu řídilo se na Hlučínsku do 1. května 1920 podle zákonů pruských, rovněž vydržení jest do 1. května 1920 posuzovati podle práva pruského (německého) a to i pokud se týče držby, způsobilé k vydržení, i co do přípustnosti vydržení práva k rybolovu.

Pro Prusko platilo o rybolovu staré zemské pruské právo, pak rybářské zákony ze dne 30. května 1874 a ze dne 11. května 1916..

(Rozh. ze dne 17. ledna 1930, Rv II 318/29.).

Žalobce domáhal se proti žalované obci K. na Hlučínsku, by bylo uznáno právem, že žalobci přísluší neobmezené právo výkonu rybolovu až do polovice vodního toku řeky Opavice, že žalovaná obec jest povinna to uznati a zdržeti se všech zásahů do žalobcova práva a že smlouva ze dne 6. června 1927, již obecní rada žalované obce pronajala právo k rybolovu v řece Opavici, jest neplatnou potud, pokud jí bylo dotčeno žalobcovo právo k výkonu rybolovu. **O b a n i ž š í s o u d y**